นิพนธ์ต้นฉบับ

การศึกษาต้นทุนหน่วยบริการ Unit Cost แบบ Modified Full Cost ของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

วนิดา ริ้วสุวรรณ, บธ.บ (การจัดการทั่วไป)*

The Study of Unit Cost of Service by Modified Full Cost Method. Wiengpapao Hospital, Chiangrai Province. (During the fiscal year 2013-2014)

Wanida Rewsuwan, B.B.A. (General Management)*

* Chiangrai Provincial Public Health Office, Chiangrai Province

J Prapokklao Hosp Clin Med Educat Center 2015;32:157-172

Abstract

Background : In Fiscal year 2013, 20.09 percent (167 of 831 hospitals) of Thailand has problems in financial liquidity and 31.89 percent (265 of 831 hospitals) has inefficient cost management, so the unit cost analysis of service is a necessary measure for making effective decision among providing of care. In the near future Ministry of Health will use the operation costs for monitor the hospital and supporting on policy making. The administrator of Wiengpapao Hospital has recognized the importance and want to complete, timely unit cost of service.

Objective : The purposes of this study were to determine the unit costs of Wiengpapao Hospital, Chiangrai Province during the fiscal year 2013-2014.

* *สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย*

Methods : **1. The retrospective secondary data were collected between October 1, 2012 and September 30, 2014 (during the fiscal year 2013-2014).**

2. The populations and sample were collected from 79 cost centers in Wiengpapao Hospital.

3. The study tools were by accrual accounting (Fiscal year 2013 to 2014). The data was collected and analyzed by Microsoft Access (Cost Project and Data accdb Program: create by health insurance group, ministry of public health)

Results : **The results of this study showed that the proportion of labour cost; material cost and capital cost in fiscal year 2013 was 57.46 ; 36.82 and 5.72, fiscal year 2014 was 55.72 ; 38.87 and 5.41. In respectively both fiscal years the highest cost was labor cost and the lowest was capital cost. The result of outpatients (unit cost by right) showed increasing all patent's right except foreign workers (reduced costs). The result of inpatients (unit cost by right) showed increasing all patent's right except social security (reduced costs). The total cost showed increasing at outpatient while lower at inpatient. Outpatient cost increase 6,270,237.72 baht. In patients was lower 990,611.91 baht.**

Conclusions : **The results of this study can be used for plan to determine medical fee's rates. For negotiate rates with the comptroller and the capitation rates of national health security office. For considering cost of disease. For allocation, reduce and control hospital costs. Including to improve the efficiency of service.**

Keyword : **Unit cost of service.**

บทคัดย่อ

ที่มาของปัญหา

ปีงบประมาณ 2556 พบว่าโรงพยาบาลประสบปัญหาทางการเงินขาดสภาพคล่องอย่างมากมีจำนวนร้อยละ 20.10 (167 ใน 831 แห่ง) ซึ่งในภาพรวมโรงพยาบาลที่มีปัญหาการบริหารประสิทธิภาพต้นทุนมีจำนวนร้อยละ 31.90 (265 ใน 831 แห่ง) ดังนั้นการวิเคราะห์ต้นทุนบริการ จึงถือเป็นตัวชี้วัดที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการจัดบริการที่มีประสิทธิภาพ และในอนาคตอันใกล้นี้กระทรวงสาธารณสุขจะใช้ข้อมูลต้นทุนบริการ ในการกำกับติดตามการดำเนินงานควบคุมต้นทุนต่อหน่วยของโรงพยาบาล และใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงพยาบาล ผู้บริหารของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายได้เล็งความสำคัญ

และต้องการพัฒนาต้นทุนบริการของโรงพยาบาลให้มีความครบถ้วน และสอดรับกับสถานการณ์ที่แท้จริง

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนต่อหน่วยของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 โดยเก็บข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึง วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2557 จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ จากหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาลทั้ง 79 หน่วยต้นทุน

วิธีการศึกษา

1. เก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังเป็นระยะเวลา 2 ปีงบประมาณ 2556 และปีงบประมาณ 2557

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประชากร ได้แก่ หน่วยบริการโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย จำนวน 79 หน่วยต้นทุน กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้ข้อมูลจากรายงานงบทดลองบัญชีเกณฑ์คงค้างปีงบประมาณ 2556 ถึง 2557โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์สำหรับเก็บรวมรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป microsoft access (cost project และโปรแกรม data accdb) ของกลุ่มประกันสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ช่วยในการคำนวณหาต้นทุน

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุน ปีงบประมาณ 2556 เท่ากับ 57.46 : 36.82 : 5.72 ปีงบประมาณ 2557 เท่ากับ 55.72 : 38.87 : 5.41 ต้นทุนสูงสุดได้แก่ ต้นทุนค่าแรง ต้นทุนต่ำสุดเป็นต้นทุนค่าลงทุน ผลการวิเคราะห์ต้นทุนผู้ป่วยนอกรายสิทธิ พบว่าต้นทุนรายสิทธิทุกสิทธิเพิ่มขึ้น ยกเว้นสิทธิแรงงานต่างด้าวมีต้นทุนลดลง ต้นทุนผู้ป่วยในรายสิทธิ พบว่าต้นทุนรายสิทธิทุกสิทธิเพิ่มขึ้น ยกเว้นสิทธิประกันสังคมซึ่งมีต้นทุนลดลง ผลการวิเคราะห์ต้นทุนรวม พบว่าผู้ป่วยนอกมีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้นในขณะที่ผู้ป่วยในมีต้นทุนรวมลดลง โดยผู้ป่วยนอกมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 6,270,237.72 บาท ผู้ป่วยในมีต้นทุนรวมลดลง 990,611.91 บาท

สรุป

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อพิจารณากำหนดอัตราค่าบริการกิจกรรมการพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข การต่อรองอัตราค่าบริการกับกรมบัญชีกลาง และค่าเหมาจ่ายรายหัวของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การพิจารณาต้นทุนรายโรค การจัดสรรทรัพยากรในโรงพยาบาล การลด และควบคุมต้นทุน รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ

คำสำคัญ: ต้นทุนต่อหน่วยบริการ

บทนำ

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการเงินโรงพยาบาลภาครัฐเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ในปี 2545 ครอบคลุมประชาชนไทยทุกคน ระบบการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้รับบริการโดยตรงเดิมซึ่งกำหนดราคาตามรายชิ้นงานบริการในผู้ป่วยแต่ละราย ถูกปรับเป็นการจัดสรรงบประมาณซึ่งดำเนินการภายใต้หลายหน่วยงาน คือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม และ กรมบัญชีกลาง ซึ่งมีกลไกการจ่ายเงินและสิทธิประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมายที่ต่างกัน โรงพยาบาลในภาครัฐทุกแห่งโดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ให้การดูแลรักษาพยาบาลประชาชนทุกกลุ่มสิทธิอย่างเท่าเทียมกัน แต่ก็เป็นที่ทราบดีกันว่า รายรับจากการให้บริการ หรือจากการเบิกชดเชยค่าบริการจาก 3 หน่วยงานหรือหน่วยผู้ซื้อยังมีความแตกต่างกัน ในสถานการณ์ปัจจุบันโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขหลายแห่งได้รับผลกระทบทางด้านการเงินจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในลักษณะเหมาจ่ายรายหัวที่ไม่เพียงพอ และหลายแห่งกำลังประสบปัญหาวิกฤตทางการเงินระดับรุนแรง ขาดสภาพคล่องทางการเงินในวงกว้าง[1] ซึ่งสถานการณ์ปัญหาจากการวิเคราะห์ด้านการเงินการคลังปีงบประมาณ 2556 จำนวนโรงพยาบาล 831 แห่ง พบว่าโรงพยาบาลประสบปัญหาทางการเงินขาดสภาพคล่องอย่างมาก มีจำนวนร้อยละ 20.09 (167/831 แห่ง) แบ่งเป็นโรงพยาบาลกลุ่มต้นทุนมีประสิทธิภาพแต่รายได้ไม่เพียงพอ ร้อยละ 38.92 (65/167 แห่ง) โรงพยาบาลกลุ่มต้นทุนมีปัญหาประสิทธิภาพจากค่าใช้จ่ายสูงร้อยละ 61.07 (102/167 แห่ง) ซึ่งในภาพรวมโรงพยาบาลที่มีปัญหาการบริหารประสิทธิภาพต้นทุนมีจำนวนร้อยละ 31.90 (265/831 แห่ง)

การวิเคราะห์ต้นทุนบริการ หรือ unit cost ถือเป็นตัวชี้วัดที่ผู้บริหารให้ความสำคัญซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2554 มีเจตนารมณ์เพื่อให้ทุกหน่วยบริการได้มีการศึกษาและรู้ต้นทุนของตนเอง ในปี 2555 ยังได้มีการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดทำต้นทุน เพื่อให้หน่วยบริการใช้บันทึกหรือจัดเก็บข้อมูลค่าใช้จ่าย (cost) และข้อมูลการให้บริการ (service charge) สามารถคำนวณต้นทุนได้ตามวิธี modified full cost method ในปี 2556 กระทรวงสาธารณสุขได้มีโครงการศึกษาพัฒนาการจัดทำต้นทุนบริการ unit cost สำหรับหน่วยบริการ ระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการดำเนินการเรื่องต้นทุนครอบคลุมไปยังทุกหน่วยงานในสังกัด โดยใช้โปรแกรมมาตรฐานที่พัฒนาและปรับปรุงมาจากปี 2555 เพื่อให้มีการจัดเก็บข้อมูลตามรูปแบบและหลักการเดียวกันและยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยบริหารส่วนกลางคือจะใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยบริการในอนาคตอันใกล้นี้[2]

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง (CFO) ระดับจังหวัด เป็นผู้วิเคราะห์ต้นทุนหน่วยบริการ unit cost ของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย จึงได้ทำการศึกษาต้นทุนหน่วยบริการ unit cost แบบ modified full cost ของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 และ เพื่อศึกษาพิสูจน์ต้นทุนในการดำเนินงานที่แท้จริง และเป็นข้อเสนอการกำหนดการจัดสรรที่เหมาะสมเป็นธรรมแก่หน่วย

บริการเพื่อไปจัดบริการที่มีคุณภาพเพื่อประชาชน และเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการกำหนดนโยบายการบริหารของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงรายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาต้นทุนเฉลี่ยของผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ต่อหน่วย แยกตามสิทธิข้าราชการ สิทธิประกันสังคม สิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) สิทธิแรงงานต่างด้าว สิทธิพ.ร.บ.อุบัติเหตุ สิทธิชำระเงินเอง ของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนในมุมมองของผู้บริหาร ในสถานพยาบาลเท่านั้น โดยใช้ข้อมูลและหลักเกณฑ์ตามบัญชีเกณฑ์คงค้าง ไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนทางหลักเศรษฐศาสตร์ เช่นค่าเสียโอกาส โดยใช้หลักทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุน โดยทำการศึกษา ต้นทุนเฉลี่ยของผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ต่อหน่วย และต้นทุนเฉลี่ยของผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ต่อหน่วยแยกตามสิทธิข้าราชการ สิทธิประกันสังคม สิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) สิทธิแรงงานต่างด้าว สิทธิพ.ร.บ.อุบัติเหตุ สิทธิชำระเงินเอง โดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มงานและงานต่างๆ ของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า โดยทำการศึกษาข้อมูลย้อนหลังประจำปีงบประมาณ 2556 และปีงบประมาณ 2557

วัสดุและวิธีการ

รูปแบบการวิจัย

เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลัง(retrospective review) เป็นระยะเวลา 2 ปี ในงบประมาณ 2556 ถึง 2557

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ หน่วยบริการโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย จำนวน 79 หน่วยต้นทุน กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ประจำปีงบประมาณ 2556 ถึงปีงบประมาณ 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ผู้ศึกษาได้ใช้ คือ คู่มือการศึกษาต้นทุนสถานบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เขียนโดยคณะทำงานศูนย์ศึกษาต้นทุนค่าใช้จ่ายสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข การจัดทำต้นทุนของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า การบันทึกและคำนวณข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์สำหรับเก็บรวมรวมข้อมูล ใช้โปรแกรม microsoft access (cost project และ โปรแกรม data) ของกลุ่มประกันสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ช่วยในการบันทึกและคำนวณข้อมูลหาต้นทุน

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลบางส่วนที่นำมาใช้ในการกระจายต้นทุน ได้จากการสอบถามบุคลากร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลทางคลินิก ข้อมูลบริการ และข้อมูลการบริหารจัดการได้จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของโรงพยาบาล

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล ข้อมูลผลงานบริการของโรงพยาบาล

ได้จากข้อมูลจากกลุ่มงานต่างๆ ของโรงพยาบาล ข้อมูลค่าแรง ค่าวัสดุสำนักงาน ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง ได้จากฝ่ายบริหารงานทั่วไป ข้อมูลยาจากฝ่ายเภสัชกรรม และเวชภัณฑ์ ได้จากเจ้าหน้าที่ควบคุมสต๊อก

การรวบรวมข้อมูล

1. การจัดทำบัญชีต้นทุนโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า ใช้ข้อมูลและหลักเกณฑ์ตามบัญชีเกณฑ์ คงค้าง

2. ศึกษาการจัดระบบการบริหาร (system analysis) โดยศึกษาถึงแผนภูมิโครงสร้างของระบบการบริหารงานทั่วไปและการบริการในโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า เพื่อจะช่วยให้เห็นภาพโครงสร้างต่างๆที่จะใช้เป็นข้อมูลในการจำแนกหน่วยต้นทุนต่อไป

3. จำแนกและจัดกลุ่มหน่วยงานต้นทุน (cost center identification and grouping) พิจารณาจากหน้าที่และโครงสร้างของหน่วยงาน รวมทั้งการใช้ทรัพยากรและความสัมพันธ์ในการให้บริการของแต่ละหน่วยงาน แบ่งหน่วยงานออกเป็น 3 กลุ่ม

ผลการศึกษา

ผลการศึกษานี้ได้แสดง 1. ต้นทุนผู้ป่วยนอก 2. ต้นทุนผู้ป่วยใน 3. เปรียบเทียบรายได้จากการรักษาพยาบาลกับต้นทุนผู้ป่วยนอก 4. เปรียบเทียบรายได้จากการรักษาพยาบาลกับต้นทุนผู้ป่วยใน โดยแยกตามสิทธิข้าราชการ สิทธิประกันสังคม สิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) สิทธิแรงงานต่างด้าว สิทธิ พ.ร.บ.อุบัติเหตุ สิทธิชำระเงินเอง 5. ต้นทุนค่ารักษาและรายได้ค่ารักษาผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในรวมทุกสิทธิ เพื่อเปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ 2556 และ 2557 ของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

การศึกษาต้นทุนต่อหน่วยบริการของผู้ป่วยโรงพยาบาลเวียงป่าเป้าครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อพิจารณากำหนดอัตราค่าบริการกิจกรรมการพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข การพิจารณาต้นทุนรายโรค การจัดสรรทรัพยากรในโรงพยาบาล การลด และควบคุมต้นทุน รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจวางแผนการดำเนินงาน และวางนโยบายในยุคปัจจุบันที่จะต้องใช้ทรัพยากรอันจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1. ต้นทุนผู้ป่วยนอก

1.1. ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิข้าราชการ ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิข้าราชการในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 1,901,127.06 บาท รองลงมาคือ ค่าบริการทางทันตกรรม 1,138,111.42 บาท และค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นมีต้นทุนต่ำที่สุด 3,506.03 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิข้าราชการ 5,677,444.61 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิข้าราชการ ต่อครั้ง 376.10 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิข้าราชการในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 2,290,602.00 บาท รองลงมาคือ ค่าบริการทางทันตกรรม 1,512,899.06 บาท และค่าห้องค่าอาหารมีต้นทุนต่ำที่สุด 7,673.92 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิข้าราชการ 6,772,944.90 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิข้าราชการ ต่อครั้ง 445.65 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิ

ข้าราชการในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่าค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 389,474.94 บาท ค่าบริการทางทันตกรรม เพิ่มขึ้น 374,787.64 บาท ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 14,991.14 บาท และ ค่าห้องค่าอาหาร มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 1,631.73 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิข้าราชการเพิ่มขึ้น 1,095,500.29 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิข้าราชการ ต่อครั้ง มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 69.55 บาท

1.2. ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคมปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคมในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 994,590.41 บาท รองลงมาคือ ค่ายาในบัญชียาหลักแห่งชาติ 494,137.28 บาท และ ค่าห้องค่าอาหารมีต้นทุนต่ำที่สุด 2,800.04 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคม 2,416,161.981 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคม ต่อครั้ง 319.29 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคมในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 1,266,425.06 บาท รองลงมาคือ ค่ายาในบัญชียาหลักแห่งชาติ 639,026.67 บาท และค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติมีต้นทุนต่ำที่สุด 2,353.42 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคม 3,000,933.66 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคมต่อครั้ง 383.20 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคมในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 271,834.65 บาท ค่ายาในบัญชียาหลักแห่งชาติ เพิ่มขึ้น 144,889.39 บาท ค่าห้องค่าอาหารมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 1,210.02 บาท และค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ มีต้นทุนลดลง 890.91 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคมเพิ่มขึ้น 584,771.68 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสังคม ต่อครั้ง มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 63.91 บาท

1.3. ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 22,099,228.18 บาท รองลงมาคือ ค่ายาในบัญชียาหลักแห่งชาติ 12,174,079.58 บาท และค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต มีต้นทุนต่ำที่สุดเท่ากับ 705.06 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ UC 52,640,208.51 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ต่อครั้ง 402.00 บาท ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ในปีงบประมาณ 2557 พบว่าค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 24,931,284.94 บาท รองลงมาคือ ค่ายาในบัญชียาหลักแห่งชาติ 13,113,000.70 บาท และ ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต มีต้นทุนต่ำที่สุด 5,473.62 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ UC 56,921,973.25 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ต่อครั้ง 463.72 บาท ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า

ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 2,832,056.76 บาท ค่ายาในบัญชียาหลักแห่งชาติ เพิ่มขึ้น 938,921.12 บาท และ ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 4,768.56 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ UC เพิ่มขึ้น 4,281,764.74 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ต่อครั้ง มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 61.72 บาท

1.4. ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าวปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าวในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการอื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 783,527.32 บาท รองลงมาคือ ค่าตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิ 125,867.35 บาท และ ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่น มีต้นทุนต่ำที่สุดเท่ากับ 35.74 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าว 1,128,227.46 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าว ต่อครั้ง 1,026.65 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าวในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 910,700.02 บาท รองลงมาคือ ค่าตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิ 158,108.83 บาท และ ค่าห้องค่าอาหาร มีต้นทุนต่ำที่สุดเท่ากับ 288.49 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าว 1,313,155.15 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าว ต่อครั้ง 946.05 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าวในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 21,399.40 บาท ค่ายาในบัญชียาหลักแห่งชาติ เพิ่มขึ้น 127,172.70 บาท ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 264.07 บาท และ ค่าห้องค่าอาหาร มีต้นทุนลดลง 6.25 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้น 184,927.69 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิแรงงานต่างด้าว ต่อครั้ง มีต้นทุนลดลง 80.60 บาท

1.5. ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 657,172.42 บาท รองลงมาคือ ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา 223,278.07 บาท และ ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่น มีต้นทุนต่ำที่สุดเท่ากับ 155.39 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ 1,231,327.03 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ต่อครั้ง 482.18 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 876,284.92 บาท รองลงมาคือ ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา 285,929.18 บาท และ ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่น มีต้นทุนต่ำที่สุดเท่ากับ 363.41 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ 1,484,177.17 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ต่อครั้ง 579.54 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุใน ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการ

พยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 219,112.50 บาท ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา เพิ่มขึ้น 62,651.11 บาท และ ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 208.02 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุเพิ่มขึ้น 252,850.14 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ต่อครั้ง มีต้นทุนลดลง 97.36 บาท

1.6. ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเองปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเอง ในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 924,089.33 บาท รองลงมาคือ ค่าบริการทางทันตกรรม 609,124.28 บาท และ ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต มีต้นทุนต่ำที่สุดเท่ากับ 29.13 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเอง 2,694,640.64 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิ ชำระเงินเอง ต่อ ครั้ง 236.64 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเอง ในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาล มีต้นทุนสูงสุด 995,108.87 บาท รองลงมาคือ ค่าบริการทางทันตกรรม 560,232.23 บาท และ ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดรักษา มีต้นทุนต่ำที่สุดเท่ากับ 2,767.60 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเอง 2,565,063.81 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเอง ต่อครั้ง 271.52 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเอง ในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 71,019.54 บาท ค่าบริการทางทันตกรรม ลดลง 48,892.05 บาท และค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดรักษามีต้นทุนลดลง 2,198.37 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเองลดลง 129,576.83 บาท ต้นทุนผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเอง ต่อครั้ง มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 34.88 บาท

2. ต้นทุนผู้ป่วยใน

2.1. ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 1,237,371.72 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 463,774.58 บาท และ ค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติมีต้นทุนต่ำที่สุด 124.13 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการ 2,229,737.78 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการต่อราย 7,239.41 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 1,372,157.46 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 513,114.26 บาท และ ค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติมีต้นทุนต่ำที่สุด 631.84 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการ 2,543,543.15 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการต่อราย 7,684.42 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่าค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 134,785.74 บาท ค่าห้องค่าอาหาร เพิ่มขึ้น 49,339.68 บาท ค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 507.71 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการเพิ่มขึ้น 313,805.37 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิข้าราชการ ต่อ ราย มีต้นทุน

เพิ่มขึ้น 445.01 บาท

2.2. ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคม ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคมในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 580,901.40 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 137,864.99 บาท และ ค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติมีต้นทุนต่ำที่สุด 206.88 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคม 943,581.13 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคม ต่อราย 4,694.43 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคมในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 561,966.65 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 100,626.48 บาท และ ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดรักษามีต้นทุนต่ำที่สุด 227.47 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคม 859,130.38 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคม ต่อราย 4,519.82 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคมในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนลดลง 18,934.75 บาท ค่าห้องค่าอาหารมีต้นทุนลดลง 37,238.51บาท และ ค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 3,115.93 บาท ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดรักษามีต้นทุนเพิ่มขึ้น 227.47 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคมลดลง 84,450.75 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสังคม ต่อราย มีต้นทุนลดลง 174.61 บาท

2.3. ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 18,983,582.21 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 4,290,872.75 บาท และ ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิตมีต้นทุนต่ำที่สุดเท่ากับ 1,718.94 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ UC 30,949,600.61 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ต่อราย 5,335.11 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 18,556,869.72 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 3,106,784.82 บาท และ ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต มีต้นทุนต่ำที่สุด 409.88 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ UC 29,295,315.46 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ต่อราย 5,469.81 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนลดลง 426,712.49 บาท ค่าห้องค่าอาหารลดลง 1,184,087.93 บาท และ ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต มีต้นทุนลดลง 1,309.06บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ลดลง 1,654,285.15 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ต่อราย มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 134.70 บาท

2.4. ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าว ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าวในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 95,470.75 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 19,452.89 บาท และ ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นมีต้นทุนต่ำที่สุด 31.08 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าว 150,937.51 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าว ต่อราย 4,573.86 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าวในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนสูงสุด 181,766.39 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 22,733.28 บาท และ ค่ายากลับบ้านมีต้นทุนต่ำที่สุด 38.55 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าว 258,989.98 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าว ต่อราย 5,886.14 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าวในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 86,295.64 บาท ค่าห้องค่าอาหาร มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 3,280.39 บาท ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นมีต้นทุนลดลง 31.08 บาท และ ค่ายากลับบ้านมีต้นทุนลดลง 18.89 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้น 108,052.47 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิแรงงานต่างด้าว ต่อราย มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 1,312.27 บาท

2.5. ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาล มีต้นทุนสูงสุด 238,901.24 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 46,642.72 บาท และ ค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติมีต้นทุนต่ำที่สุด 25.31 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ 393,571.95 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ต่อราย 2,928.21 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ในปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาล มีต้นทุนสูงสุด 328,046.21 บาท รองลงมาคือ ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา 69,194.68 บาท และค่าบริการทางกายภาพบำบัดและทางเวชกรรมฟื้นฟูมีต้นทุนต่ำที่สุด 116.25 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ 500,340.99 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ต่อราย 3,474.59 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุใน ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 89,144.97 บาท ค่าห้องค่าอาหารมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 266.30 บาท ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา เพิ่มขึ้น 27,655.62 บาท และ ค่าบริการทางกายภาพบำบัดและทางเวชกรรมฟื้นฟูมีต้นทุนลดลง 1,989.08 บาท ค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติมีต้นทุนลดลง 25.31 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุเพิ่มขึ้น 106,769.04 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิ พ.ร.บ. อุบัติเหตุ ต่อราย มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 546.38 บาท

2.6. ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิชำระเงินเอง ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิชำระเงินเอง ในปีงบประมาณ 2556 พบว่า ค่าบริการ

ทางการพยาบาล มีต้นทุนสูงสุด 392,467.42 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 90,853.84 บาท และ ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นมีต้นทุนต่ำที่สุด 93.24 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอกสิทธิชำระเงินเอง 647,532.84 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิชำระเงินเอง ต่อราย 3,915.97 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิชำระเงินเอง ในปีงบประมาณ 2557 พบว่าค่าบริการทางการพยาบาล มีต้นทุนสูงสุด 595,331.90 บาท รองลงมาคือ ค่าห้องค่าอาหาร 92,837.16 บาท และ ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดรักษามีต้นทุนต่ำที่สุด 75.82 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิชำระเงินเอง 867,029.90 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิชำระเงินเอง ต่อราย 5,130.35 บาท

ผลการศึกษาต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิชำระเงินเอง ในปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ค่าบริการทางการพยาบาลมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 202,864.48 บาท ค่าห้องค่าอาหารเพิ่มขึ้น 1,983.32 บาท ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 815.28 บาท และค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดรักษามีต้นทุนเพิ่มขึ้น 75.82 บาท ต้นทุนรวมผู้ป่วยในสิทธิชำระเงินเองเพิ่มขึ้น 219,497.06 บาท ต้นทุนผู้ป่วยในสิทธิชำระเงินเอง ต่อราย มีต้นทุนเพิ่มขึ้น 1,214.39 บาท

3. ต้นทุนค่ารักษาและรายได้ค่ารักษาผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในรวมทุกสิทธิเปรียบเทียบปีงบประมาณ 2556 และ 2557

ตารางที่ 1 ต้นทุนและรายได้ค่ารักษาผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ปีงบประมาณ 2556

รหัส	รายการ	ต้นทุนค่ารักษา	รายได้ค่ารักษา
01	ค่าห้องและค่าอาหาร	5,143,926.18	6,980,950.00
02	ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค	830,230.58	873,000.00
05	ค่าเวชภัณฑ์มิใช่ยา	1,360,827.65	1,465,279.00
06	ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต	3,851.60	6,610.00
07	ค่าตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิวิทยา	9,093,601.15	15,606,182.00
08	ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา	2,512,221.25	2,801,970.00
09	ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นๆ	58,655.81	377,470.00
10	ค่าอุปกรณ์ของใช้และเครื่องมือทางการแพทย์	2,657,615.13	4,438,663.00
11	ค่าทำหัตถการและวิสัญญี	1,945,119.05	2,806,720.00
12	ค่าบริการทางการพยาบาล	48,120,686.36	18,230,978.00
13	ค่าบริการทางทันตกรรม	8,323,415.33	4,400,330.00
14	ค่าบริการทางกายภาพบำบัดและทางเวชกรรมฟื้นฟู	1,986,009.52	2,716,770.00
15	ค่าบริการฝังเข็ม	1,065,236.21	915,945.00
16	ค่าบริการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยตรง	2,369,199.17	2,688,211.00
	รวมต้นทุน	101,102,972.05	
	รวมรายได้ค่ารักษา		96,423,486.00
	กำไร / ขาดทุน	-4,679,486.05	

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ปีงบประมาณ 2556 โรงพยาบาลเวียงป่าเป้ามีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลน้อยกว่ารายได้ค่ารักษาพยาบาล ยกเว้นต้นทุนค่าบริการทางการพยาบาล 48,120,686.36 บาท มีรายได้ค่ารักษาค่าบริการทางการพยาบาล 18,230,978.00 บาท ขาดทุน 29,889,708.36 บาท ต้นทุนค่าบริการทางทันตกรรม 8,323,415.33 บาท มีรายได้ค่าบริการทางทันตกรรม 4,400,330.00 บาท ขาดทุน 3,923,085.33 บาท ทำให้โรงพยาบาลเวียงป่าเป้ามีผลประกอบการขาดทุน 4,679,486.05 บาท

ตารางที่ 2 ต้นทุนและรายได้ค่ารักษาผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ปีงบประมาณ 2557

รหัส	รายการ	ต้นทุนค่ารักษา	รายได้ค่ารักษา	อัตราส่วน
01	ค่าห้องและค่าอาหาร	3,985,881.74	6,908,100.00	0.5770
02	ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค	894,611.45	905,100.00	0.9884
05	ค่าเวชภัณฑ์มิใช่ยา	905,857.45	1,625,131.00	0.5574
06	ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต	5,883.50	34,450.00	0.1708
07	ค่าตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิวิทยา	9,944,241.49	15,785,366.00	0.6300
08	ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา	2,941,682.74	3,272,661.00	0.8989
09	ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นๆ	215,919.82	475,320.00	0.4543
10	ค่าอุปกรณ์ของใช้และเครื่องมือทางการแพทย์	2,599,001.59	4,245,400.00	0.6122
11	ค่าทำหัตถการและวิสัญญี	1,036,723.54	4,138,814.00	0.2505
12	ค่าบริการทางการพยาบาล	51,993,027.75	17,156,867.00	3.0305
13	ค่าบริการทางทันตกรรม	9,348,396.74	3,848,608.00	2.4290
14	ค่าบริการทางกายภาพบำบัดและทางเวชกรรมฟื้นฟู	2,239,406.61	2,311,635.00	0.9688
15	ค่าบริการฝังเข็ม	627,904.22	828,100.00	0.7582
16	ค่าบริการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยตรง	2,485,883.80	2,620,092.00	0.9488
	รวมต้นทุน	106,382,597.81		
	รวมรายได้ค่ารักษา		100,653,104.00	
	กำไร / ขาดทุน		-5,729,493.81	

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ปีงบประมาณ 2557 โรงพยาบาลเวียงป่าเป้ามีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลน้อยกว่ารายได้ค่ารักษาพยาบาล ยกเว้นต้นทุนค่าบริการทางการพยาบาล 51,993,027.75 บาท มีรายได้ค่ารักษาค่าบริการทางการพยาบาล 17,156,867.00 บาท ขาดทุน 34,836,160.75 บาท ต้นทุนค่าบริการทางทันตกรรม 9,348,396.74 บาท มีรายได้ค่าบริการทางทันตกรรม 3,848,608.00 บาท ขาดทุน 5,499,788.74 บาท ทำให้โรงพยาบาลเวียงป่าเป้ามีผลประกอบการขาดทุน 5,729,493.81 บาท

ตารางที่ 3 ต้นทุนและรายได้ค่ารักษาผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557

รหัส	รายการ	ต้นทุนค่ารักษา	รายได้ค่ารักษา	อัตราส่วน
01	ค่าห้องและค่าอาหาร	-1,158,044.44	-72,850.00	-0.1599
02	ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค	64,380.87	32,100.00	0.0374
05	ค่าเวชภัณฑ์มิใช่ยา	-454,970.20	159,852.00	-0.3713
06	ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต	2,031.90	27,840.00	-0.4119
07	ค่าตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิวิทยา	850,640.34	179,184.00	0.0473
08	ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา	429,461.49	470,691.00	0.0023
09	ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นๆ	157,264.01	97,850.00	0.2989
10	ค่าอุปกรณ์ของใช้และเครื่องมือทางการแพทย์	-58,613.54	-193,263.00	0.0135
11	ค่าทำหัตถการและวิสัญญี	-908,395.51	1,332,094.00	-0.4425
12	ค่าบริการทางการพยาบาล	3,872,341.39	-1,074,111.00	0.3909
13	ค่าบริการทางทันตกรรม	1,024,981.41	-551,722.00	0.5375
14	ค่าบริการทางกายภาพบำบัดและทางเวชกรรมฟื้นฟู	253,397.09	-405,135.00	0.2377
15	ค่าบริการฝังเข็ม	-437,331.99	-87,845.00	-0.4047
16	ค่าบริการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยตรง	116,684.63	-68,119.00	0.0674
	รวมต้นทุน	5,279,625.76		
	รวมรายได้ค่ารักษา		4,229,618.00	
	กำไร / ขาดทุน		-1,050,007.76	

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาพบว่าโรงพยาบาลเวียงป่าเป้ามีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 เพิ่มขึ้น ยกเว้น ค่าห้องและค่าอาหารลดลง 1,158,044.44 บาท ค่าเวชภัณฑ์มิใช่ยาลดลง 454,970.20 บาท ค่าอุปกรณ์ของใช้และเครื่องมือทางการแพทย์ลดลง 58,613.54 บาท ค่าทำหัตถการและวิสัญญีลดลง 908,395.51 บาท ค่าบริการฝังเข็มลดลง 437,331.99 บาท

โรงพยาบาลเวียงป่าเป้ามีรายได้ค่ารักษาพยาบาลปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 เพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าห้องและค่าอาหารลดลง 72,850.00 บาท ค่าอุปกรณ์ของใช้และเครื่องมือทางการแพทย์ลดลง 193,263.00 บาท ค่าบริการทางการพยาบาลลดลง 1,074,111.00 บาท ค่าบริการทางทันตกรรม ลดลง 551,722.00 บาท ค่าบริการทางกายภาพบำบัดและทางเวชกรรมฟื้นฟูลดลง 405,135.00 บาท ค่าบริการฝังเข็มลดลง 87,845.00 บาท ค่าบริการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยตรงลดลง 68,119.00 บาท ทำให้โรงพยาบาลเวียงป่าเป้ามีผลประกอบการขาดทุน 1,050,007.76 บาท

วิจารณ์

ผลการศึกษาต้นทุนหน่วยบริการ unit cost แบบ modified full cost ของโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ 2556 เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2557 พบว่า ต้นทุน

ค่าแรง ต้นทุนค่าวัสดุ ต้นทุนค่าลงทุน ปีงบประมาณ 2556 เท่ากับร้อยละ 57.46 : 36.82 : 5.72 ปีงบประมาณ 2557 เท่ากับร้อยละ 55.72 : 38.87 และ 5.41 ซึ่งต้นทุนค่าบริการทางการพยาบาลของผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในทุกสิทธิ เป็นค่าใช้จ่ายที่สูงเป็นอันดับหนึ่งของการดำเนินงานในการให้บริการของโรงพยาบาล ซึ่งมีค่าใช้จ่ายค่าแรงเป็นค่าใช้จ่ายสูงที่สุดคือมากกว่าร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโรงพยาบาล ทำให้ปีงบประมาณ 2556 โรงพยาบาลมีต้นทุนผู้ป่วยนอก 476.09 บาท ต้นทุนผู้ป่วยใน 4,784.23 บาท ปีงบประมาณ 2557 ต้นทุนผู้ป่วยนอก 516.85 บาท ต้นทุนผู้ป่วยใน 5,361.31 บาท เพิ่มขึ้นทุกปีสอดคล้องกับการศึกษาต้นทุนโรงพยาบาลชุมชนปีงบประมาณ 2550 - 2552 สัดส่วนค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลชุมชนประมาณร้อยละ 57 - 58 เป็นค่าแรง ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ[3] รวมทั้งการศึกษาต้นทุนโรงพยาบาลประโคนชัยในปีงบประมาณ 2555 พบว่าสัดส่วนต้นทุนรวมโดยตรง ระหว่างต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุน เท่ากับ 55:40:5 ต้นทุนผู้ป่วยนอก 323 บาทต่อครั้ง ต้นทุนผู้ป่วยในเฉลี่ย 4,767ต่อราย[4] และจากขวัญประชา เชียงไชยสกุลไทย ที่กล่าวถึงต้นทุนโรงพยาบาลสังกัดสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สป.สธ.) เพิ่มสูง มีต้นทุนเฉลี่ยในการให้บริการ ผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลชุมชน (รพช.) เป็น 479.21 บาทต่อครั้ง โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) เป็น 754.27 บาทต่อครั้ง โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) เป็น 1,154.79 บาทต่อครั้ง ต้นทุนเฉลี่ยในการให้บริการผู้ป่วยในของ รพช. เป็น 9,508.55 บาท ต่อหน่วยความยากง่ายต่อการดูแล (RW) รพท.เป็น 12,605.20 บาทต่อ RW รพศ. เป็น 10,120.71 บาทต่อ RW “ผลจากการศึกษานี้ส่วนหนึ่งทำให้ทราบว่าต้นทุนในการให้บริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในส่วนของค่าแรงใน รพช.ที่มีการเพิ่มสูงขึ้นค่อนข้างมาก ไม่ได้สูงที่ค่าวัสดุอุปกรณ์เหมือนในอดีต ซึ่งแนวโน้มนี้จะเป็นปัญหาใหญ่ด้านสาธารณสุขในอนาคต จึงต้องมีการบริหารจัดการเรื่องค่าตอบแทน”[5] และโดยที่ปีงบประมาณ 2556 กระทรวงสาธารณสุขพบว่ามีโรงพยาบาลประสบปัญหาทางการเงินขาดสภาพคล่องอย่างมาก จำนวน ร้อยละ 20.09 (167/831 แห่ง) ดังนั้นปีงบประมาณ 2557 จึงได้มีนโยบายและมาตรการให้โรงพยาบาลทุกแห่งในสังกัดจัดทำแผนรายได้ควบคุมค่าใช้จ่ายในการลดต้นทุนยา เวชภัณฑ์มิใช่ยาและวัสดุการแพทย์ลงร้อยละ 10 วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ลดลงร้อยละ 20 นั้น ยังไม่เพียงพอ ที่จะทำให้ โรงพยาบาลผ่านการประสบปัญหาทางการเงินขาดสภาพคล่องได้ เนื่องจากต้นทุนค่าแรงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้โรงพยาบาลขาดสภาพคล่อง ดังนั้นการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลใน โรงพยาบาลได้แก่เงินเดือน ค่าตอบแทนต่างๆ ของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้บริการแก่ผู้ป่วย จึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการควบคุมต้นทุนของโรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะ

1. การกำหนดลักษณะงานและหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานที่ชัดเจนจะช่วยให้เห็นภาพโครงสร้างรายได้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่จะใช้เป็นข้อมูลหาต้นทุนของโรงพยาบาล รวมทั้งพิจารณาเกณฑ์การกระจายต้นทุนให้เหมาะสมก็จะทำให้ทราบแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนในโรงพยาบาล

2. ต้นทุนที่กระจายจากหน่วยงานที่ก่อให้เกิดรายได้เป็นตัวแปรสำคัญของต้นทุนต่อหน่วยบริการ กลุ่มโรคบางอย่างที่อาจต้องใช้ยา การ

ตรวจทางห้องปฏิบัติการหรือ การผ่าตัดแตกต่างไปจากลุ่มโรคอื่นๆ ทำให้ต้นทุนอาจแตกต่างไปได้มาก ดังนั้นการศึกษาต่อไปควรศึกษาการคิดต้นทุนแบ่งเป็นรายโรค (DRG)

3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ระบบการให้บริการผู้ป่วย (system analysis) เพราะจะช่วยลดต้นทุนโดยตรง (direct cost)

4. การควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเงินเดือน ค่าตอบแทนต่างๆ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าซ่อมแซม จะสามารถลดต้นทุนได้

5. ต้นทุนค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลที่ได้จากการวิเคราะห์ควรแจ้งให้แต่ละหน่วยงานทราบด้วย จะทำให้ผู้รับผิดชอบเห็นความสำคัญของการเก็บข้อมูลและสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. โรงพยาบาลควรมีการพัฒนาระบบการรายงานสินค้าคงเหลือต้องนับคลังในรวมกับคลังนอก ที่จัดส่งให้งานบัญชีบันทึกบัญชีทุกเดือน

เอกสารอ้างอิง

1. มลฤดี บำรุงชู. การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการโรงพยาบาลบันนังสตา จังหวัดยะลา [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี;2554.
2. สุกิจ พึ่งเกศสุนทร, ขวัญประชา เชียงไชยสกุลไทย, วัฒนชัย จรูญวรรธนะ, วิเชียร เทียนจารุวัฒนา, อรทัย เขียวเจริญ, ธีระศักดิ์ วงศ์ใหญ่, และคนอื่นๆ. คู่มือการวิเคราะห์ต้นทุนสถานบริการ. นนทบุรี: กลุ่มงานประกันสุขภาพสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข; 2555.
3. สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทย. รายงานสถานการณ์การเงินการคลังและประสิทธิภาพของสถานบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ไตรมาส4. นนทบุรี:สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทย; 2553.
4. ธนานันต์ ศรีประโคน ,ศิริชัย ประเสริฐแก้ว,ศิริขวัญ พูลกำลัง. ต้นทุนการให้บริการของโรงพยาบาลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ปี 2555. [อินเทอร์เนต] [เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2558]. เข้าถึงได้จาก: http://www.pkchos.com/document/unitcost_pkc.pdf.
5. ขวัญประชา เชียงไชยสกุลไทย. ต้นทุนโรงพยาบาล สังกัด สป.สธ. เพิ่มสูง หวั่นทำระบบสาธารณสุข สะดุด. คมชัดลึก. 2555 ต.ค. 8; ข่าวการศึกษา สาธารณสุข วัฒนธรรม:12.